

Hallintosäännön päivittäminen, tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin sekä poikkeus- ja häiriötilanteiden aikainen erityistoimivalta

Kunnanhallitus 08.03.2021

219/00.01.01.00/2021

Valmistelija: hallintopäällikkö Jenni Björksten, jenni.bjorksten(at)sipoo.fi

Sipoon kunnan hallintosääntöä on tarpeen päivittää tartuntatautien torjunnasta vastaavan toimielimen sekä poikkeus- ja häiriötilanteiden aikaisen erityistoimivallan osalta.

Tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin

Hallituksen esitykseen HE 245/2020 vp. perustuva tartuntatautilain muutos on tullut voimaan 22.2.2021. Muutoksella annetaan kunnalle ja aluehallintovirastolle joitakin uusia porrastettuja keinoja tartuntataudin leviämisen torjuntaan. Uusiin toimintamahdollisuuksiin kuuluvat mahdollisuus lähikontaktin välttämistä ja tilojen sulkemista koskevien päätösten tekemiseen sekä näiden päätösten jälkivalvontaan tartuntatautilain 58 d §, 58 g § ja 59 d §:n perusteella. Päätökset voivat koskea niin yksityisiä kuin julkisia toimijoita erilaisissa yleisölle avoimissa tai rajatulle osallistujapiirille suunnatuissa tiloissa ja laissa erikseen lueteltujen toimintojen piirissä.

Laissa päätösvalta annetaan kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavalle toimielimelle. Päätöksenteko edellyttää laissa tarkasti määriteltyjen edellytysten tapauskohtaista perustelemista riittävään asiantuntija-arvioon tukeutuen. Jälkivalvonnan osalta tartuntatautoimielimen toimivaltaa voidaan delegoida alaspäin viranhaltijalle.

Useat kaupungit ja kunnat ovat siirtäneet tartuntatautien torjunnasta vastaavan toimielimen toimivallan hallintosäännössään kunnanhallitukselle. Kunnanhallituksen toimivaltaa on perusteltu päätöksenteon luonteella ja viittaamalla esimerkiksi siihen, että tartuntatautilain mukaiset toimenpiteet koskevat useita toimialoja sekä mahdollisesti myös yksityishenkilöitä tai yrityksiä. Päätöksillä voi myös olla merkittäviä taloudellisia tai yhteiskunnallisia vaikutuksia ja ne sisältävät merkittävää julkisen vallan käyttöä, minkä vuoksi on luontevaa, että päätöksentekijänä on kunnan keskeisin monijäseninen operatiivinen toimielin. Kunnanhallitus pystyy luontevimmin yhteensovittamaan kaupungin tarpeellisia toimintoja epidemian torjumiseksi.

Sipoon hallintosääntöä on tarpeen tarkentaa siten, että kunnanhallituksen tehtäviin lisätään toimiminen kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä. Samalla poistetaan sosiaali- ja terveystieteiden yksilöjooston toimivalta päättää yksilöön kohdistuvista toimenpiteistä, joihin on ryhdyttävä tartuntatautien johdosta. Tartuntatautilain mukaan yksilöpäätökset tekee lääkäri.

Poikkeus- ja häiriötilanteet

Kunnanhallitus on 16.3.2020 § 56 päättänyt erityistoimivallan käyttöön ottamisesta häiriötilanteiden aikana. Hallintosääntöön esitetään lisättäväksi poikkeus- ja häiriötilanteita koskeva luku, johon sisällytetään

kunnanhallituksen päätöstä vastaava, erityistoimivallan käyttöä koskeva määräys.

Useat kunnat ovat sisällyttäneet poikkeus- ja häiriötilanteita koskevat määräykset osaksi hallintosääntöään. Myös kuntaliiton vuoden 2020 hallintosääntömallissa on esitetty esimerkkimääräyksiä normaalista toimivallasta poikkeavien tilanteiden varalta.

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa välttämättömän syyn vuoksi. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Kunnanjohtaja voi käyttää normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi. Erityistoimivallan käyttöön ottamisesta päättää kunnanhallitus tai kiireellisessä tapauksessa kunnanjohtaja itse.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Grannas Mikael
Ehdotus	Kunnanhallitus esittää valtuustolle hyväksyttäväksi hallintosäännön muutokset liitteen 1 mukaisesti. Pykälä tarkastetaan välittömästi.
Käsittely	
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti esittelijän ehdotuksen. Pykälä tarkastettiin välittömästi.

Valtuusto 15.03.2021 § 26

219/00.01.01.00/2021

Kunnanhallituksen ehdotus

Valtuusto hyväksyy hallintosäännön muutokset liitteen 1 mukaisesti

Käsittely

Päätös Valtuusto hyväksyi yksimielisesti kunnanhallituksen ehdotuksen.